Gebruikersbijeenkomst

Het VeleHanden projectteam van Picturae organiseerde donderdag 16 oktober 2014 een tweede gebruikersbijeenkomst met projectbeheerders en deelnemers bij de Universiteit Utrecht. Tijdens deze bijeenkomst werd onder het genot van een VeleHanden-gebakje aandacht besteed aan het ontwikkelen en testen van nieuwe functionaliteiten. Ook werd er gediscussieerd binnen de thema's communicatie en statistieken.

Binnenkort zullen de besproken wensen met de leden van de gebruikersgroep geprioriteerd worden. Nadat dit gebeurt is, zal een verslag van de bijeenkomst in het VeleHanden nieuws worden gepubliceerd.

Wilt u zelf ook deelnemen aan de gebruikersgroep? Dit kunt u hier doen.

VeleHanden on tour!

De afgelopen maanden zijn we met VeleHanden aanwezig geweest tijdens een aantal evenementen. Zaterdag 6 september stonden we op de Vrijwilligersbeurs in de Harmonie in Leeuwarden. Op 1 oktober waren we aanwezig op de informatiemarkt tijdens het openingsfestival van de Maand van de Geschiedenis, op 8 oktober kon u onze stand bezoeken op Famillement en op vrijdag 24 oktober waren we aanwezig bij de Europeana 1914-1918 Collectiedag van Archief Eemland.

Mocht u niet bij deze evenementen aanwezig zijn geweest, dan willen wij u verwijzen naar onze Facebook-pagina. Hierop vindt u in onze foto-albums een impressie van de verschillende evenementen.

Invoer registers van de percelen oudste kadaster Drenthe goed op gang

Het heeft even geduurd sinds de start in maart met dit project van het Drents Archief en de Fryske Akademy. 11 kolommen per blad invoeren uit de oudste perceelregisters is nog niet zo simpel. Maar er doen nu meer dan 140 vrijwilligers mee, van wie een flink aantal tot een van de Drentse historische verenigingen hoort. Dat is te merken in de productie. We zitten nu over de 20%. Mogelijk zullen nog voor het einde van het jaar de eerste gemeenten waaronder Diever, Emmen, De Wijk en Zuidlaren aan de kaarten van 1832 worden gekoppeld. Verder zal Meppel deze maand nog online komen te staan op de website. Ieder kan op www.hisgis.nl zien wat klaar is en dat ook meteen gebruiken, tegen de achtergrond van diverse topografische kaarten en het toponiemenbestand van Wieringa. In december of januari zal in Assen een lezingenavond voor de invoerders en betrokkenen worden gehouden.

Projectnieuws Westfriese Lidmaten

Feiten en Cijfers

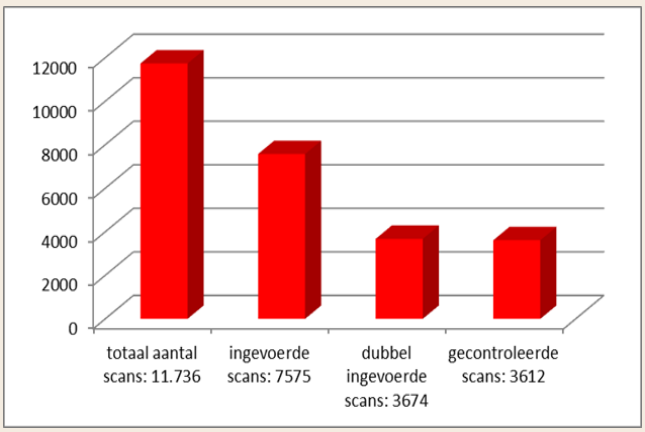

- 253 deelnemers
- 53 boeken zijn afgerond en op internet geplaatst

Afgelopen maand is er 2% groei geweest, 39% van alle scans zijn dubbel ingevoerd en gecontroleerd. We gaan langzaam vooruit.

Inloopochtend

Elke tweede vrijdag van de maand wordt er een inloopochtend georganiseerd bij het Westfries Archief. Alle vrijwilligers zijn dan welkom van 09:00 tot 13:00. Tijdens de inloopochtend is er de mogelijkheid om andere Vele Handen vrijwilligers te ontmoeten, met elkaar en met de projectleiders te overleggen en vragen te stellen. Op 14 november vindt de eerstvolgende inloopochtend plaats. U bent uiteraard van harte welkom.

Op 12 september was er een speciale inloopochtend. Er werden tips en trucs gegeven, onder andere over de invoer van achternaam en patroniem, het instellen van voorkeuren en datums. Er kwamen veel goede opmerkingen en vragen los. Het was een leuke en levendige ochtend. Het verslag van de ochtend kunt u terugvinden op de projectpagina van het project Westfriese Lidmaten.

Lastig handschrift

Sommige boeken hebben een behoorlijk lastig handschrift. Ook meer recente boeken, uit bijvoorbeeld de 19e eeuw, kunnen hierdoor een flinke uitdaging zijn. Hierdoor kan het invoeren van een scan een flinke kluif zijn. Maak gerust gebruik van de knop 'tussentijds opslaan'. Dan kan je binnen 24 uur verder werken aan de scan zonder dat je invoer verloren gaat. Let wel op! Je kan per scan maar een keer op 'tussentijds opslaan' klikken, anders gaat je invoer verloren.

Vrijwilligersbijeenkomst 28 november

Deze maand vieren we ons 1-jarig Vele Handen jubileum. Het was een bijzonder jaar. Het omschakelen naar een nieuwe invoermethode viel niet altijd mee, zowel voor de vrijwilligers als voor de begeleiding. Toch zijn wij blij met de resultaten, bijna 40% is al dubbel ingevoerd en gecontroleerd. Ons 1-jarig jubileum vieren wij op vrijdag 28 november in de middag met een gezellige vrijwilligersbijeenkomst in het Westfries Archief. Hieronder het programma:

14:00: Ontvangst met koffie/thee en gebak
14:30: Lezing 1. Vera Weterings van Pictuarae vertelt meer over Vele Handen.
15:00: Lezing 2. Peter Swart vertelt over de doopboeken van Medemblik.
15:30: Rondleiding door de depots van het Westfries Archief.
16:30: Afsluitende borrel

Binnenkort staat de uitnodiging op de berichtenpagina. Iedereen is van harte welkom, wel graag eerst aanmelden via vrijwilligers@westfriesarchief.nl.

Weetjes uit de Lidmatenboeken

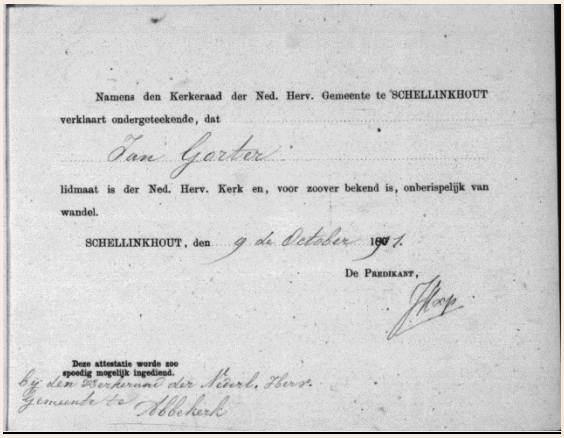

Namens den Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente te SCHELLINKHOUT
verklaart ondergeteekende, dat
Jan Garter
lidmaat is der Ned. Herv. Kerk en, voor zoover bekend is, onberispelijk van wandel.
SCHELLINKHOUT, den 9 de October 1907.
De Predikant,
Deze attestatie worde zoo spoedig mogelijk ingediend.
bij den Kerkenraad der Ned. Herv. Gemeente te Abbekerk

Tijdens het invoeren kunt u iets bijzonders aantreffen. Een grappig verhaal, een opmerkelijke gebeurtenis of iets ontroerends?

Laat het ons weten! Stuur een mailtje naar vrijwilligers@westfriesarchief.nl of zet uw vondst in het veld opmerkelijk tijdens het invoeren. En wie weet komt u uw vondst volgende keer tegen in de nieuwsbrief.

Pokken

De pokken was een zeer besmettelijke en levensbedreigende ziekte. Zeer veel mensen zijn aan deze ziekte overleden. Tijdens de tweede helft van de jaren zeventig van de vorige eeuw is dankzij een uitgebreide wereldwijde vaccinatie-programma het virus uitgeroeid. Aan het einde van de 18e eeuw werd een vaccin tegen pokken uitgevonden in Engeland. Een paar jaar later werd er ook in Nederland gevaccineerd tegen de pokken. Maar lang niet iedereen liet zich vaccineren, zo stierven er in 1871-1873 23.000 mensen aan de pokken tijdens een epidemie.

In het lidmatenboek van Andijk staan enkele pokkenslachtoffers. In dit alfabetisch op naam opgestelde boek werd bijgehouden wanneer een lidmaat verhuisde of overleed. Meestal staat er bij overlijden alleen 'obiit' en een datum achter de naam van de lidmaat. Maar in 1833 is er bij een aantal sterfgevallen vermeld dat de lidmaten waren overleden aan de pokken. Zo staan er op een

bladzijde bij de ‘B’ drie sterfgevallen vermeld, slachtoffers van de pokken ‘zijnde niet gevaccineerd’. Deze lidmaten stierven in maart en april 1833. Ook verder in het boek staan pokken-slachtoffers die stierven in het voorjaar van 1833. Mogelijk was er toen een pokkenepidemie in het dorp.
(DTB Andijk 10)

Lidmatenbriefjes

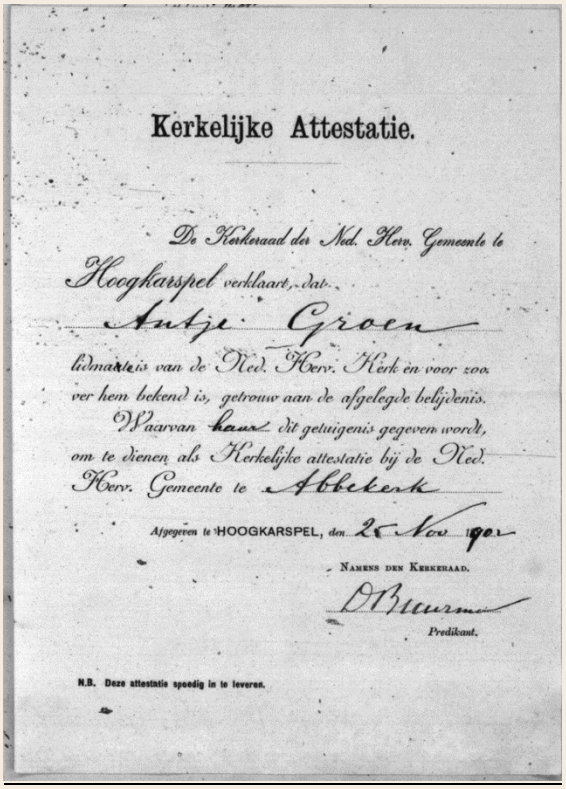

Kerkelijke Attestatie.

De Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente te Hoogkarspel verklaart, dat Antje Groen lidmaatje van de Ned. Herv. Kerk en voor zoo ver hem bekend is, getrouw aan de afgelegde belijdenis. Waarvan haar dit getuigenis gegeven wordt, om te dienen als Kerkelijke attestatie bij de Ned. Herv. Gemeente te Abbekerk

Afgegeven te HOOGKARSPEL, den 25 Nov 1901

Namens den Kerkeraad.

D Beurmer

Predikant.

N.B. Deze attestatie spoedig in te leveren.

In de lidmatenboeken werden de namen van de lidmaten opgeschreven. Vaak werd ook genoteerd waarvandaan mensen kwamen, of waarheen ze vertrokken. Soms staan er overlijdensdatums bij, of de datum waarop iemand belijdenis had gedaan. In een van de lidmatenboeken van Abbekerk liggen een aantal lidmatenbriefjes. Deze briefjes werden attestaties genoemd. Een lidmaat kreeg zo’n briefje mee wanneer hij verhuisde naar een andere gemeente. Op de attestatie stond dat het lidmaat lid was van de gereformeerde kerk en ‘onberispelijk van wandel’ was. Uiteraard werd het briefje ondertekend door de predikant. De attestatie moest zo snel mogelijk worden ingeleverd bij de nieuwe gemeente waarnaartoe de lidmaat verhuisde. Zo wist de predikant daar zeker dat hij een keurige lidmaat toeliet tot zijn kerk.
(DTB Abbekerk 6)

Project BHIC officieel van start met boevendag

In de citadel van het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) werd zaterdag 4 oktober het nieuwe project om de gevangenisregisters van het BHIC te indexeren gestart. Met het project Gezocht! Inkloppers van Brabantse gevangenisregisters 1821-1940 worden de deelnemers gevraagd om de kleine boefjes en zware criminelen uit de Brabantse cellen op te speuren uit de gevangenisregisters van het BHIC.

Themadag boeven

Het BHIC startte de dag met een spannend verhaal van verhalenverteller Raymond Uppelschoten. Het was een verhaal met een criminele wending, het einde van het verhaal werd bewaard tot het einde van de middag, een echte cliffhanger.

Vervolgens vertelde projectleider van het BHIC Christian van der Ven over de geschiedenis van de rechterlijke archieven van na 1811. Hij behandelde onder andere het Vredegerecht, de Rechtbank van Eerste Aanleg, het Hof van Assisen, het Kantongerecht, de

Arrondissementsrechtbank, het Provinciaal Hof, het Gerechtshof en het Hooggerechtshof der Verenigde Nederlanden. Ook gaf hij uitleg over de procesgang, het gevangeniswezen en de militaire rechtspraak.

Hierna volgde een demonstratie van VeleHanden. Verschillende deelnemers hadden in de week voorafgaand aan de bijeenkomst al wat boeven ingeklopt en kenden VeleHanden al. Een van de deelnemers noemde het project zelfs 'verslavend'. Na een goed gevuld ochtendprogramma was het tijd voor een lunchpauze. Hoewel de dag in het teken stond van boeven, zaten de deelnemers bepaald niet op water en brood. Het BHIC had een goede maaltijd verzorgd.

Na de lunch werd de grote groep van meer dan veertig deelnemers in drieën gesplitst. Afwisselend konden de groepen zelf strafgevangenisregisters inkloppen in VeleHanden, een rondleiding krijgen door de voormalige militaire gevangenis oftewel citadel en een presentatie volgen over onderzoek in rechterlijke archieven.

Aan het einde van de middag waren er al vele registers en bijzondere misdrijven ingevoerd in VeleHanden en was het tijd voor het spannende einde van het boevenverhaal van Uppelschoten. Al met al was het een zeer geslaagde dag. Als aandenken kreeg elke deelnemer een zeepje mee naar huis, zodat zij hun handen in onschuld konden wassen.

Wat zijn gevangenisregisters?

Gevangenisregisters vormen de kern van de administratie van het gevangeniswezen uit de negentiende en de eerste helft van de twintigste eeuw. Ze geven een zakelijke opsomming van gegevens van personen die in de strafinstellingen verbleven. De registers hebben vaak een nogal forse fysieke omvang, de informatie is er volgens een bepaald model in kolommen opgenomen.

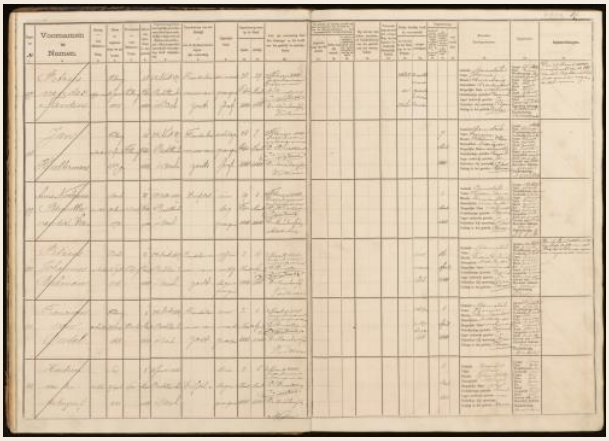

De inschrijvingsregisters geven persoonsinformatie als de naam, geboortedatum, -plaats en het beroep van de gevangene - mannen en vrouwen - maar bevatten ook informatie over de veroordeling door een rechtbank en het begane misdrijf. Vaak geven de registers ook een signalement van de gevangene en gegevens over zijn of haar ouders, de burgerlijke staat, het genoten onderwijs en gedrag in de gevangenis. Via deze inschrijvingsregisters vind je dus niet alleen veel informatie over een persoon, maar kun je bijvoorbeeld ook het vonnis van de strafzaak gemakkelijker terugvinden.

Waarom dit project?

Samen met u willen wij de inschrijvingsregisters van de Brabantse strafgevangenissen over de periode 1821-1940 op naam toegankelijk maken. Het resultaat wordt een online database waarin iedereen op persoonsnaam de gevangenisregisters kan doorzoeken. Die registers betreffen vooral de grote strafgevangenissen van 's-Hertogenbosch, Breda en Eindhoven, maar ook van enkele andere Brabantse strafinstellingen. In de index nemen we naast de naam ook de geboortedatum en -plaats of leeftijd van de gevangene op en tot slot als extraatje het misdrijf waarvoor hij of zij is veroordeeld.

Wat levert het u op?

Per ingevoerde of gecontroleerde scan krijgt u VeleHanden-punten. Punten verdiend in dit project kunnen worden ingewisseld voor euro's tijdens het bestellen van genealogische akten op de website van het BHIC. Hierbij staan 50 VeleHanden-punten gelijk aan 1 euro. De punten kunnen niet alleen worden ingewisseld voor scans van de gevangenisregisters, maar natuurlijk ook voor akten van de burgerlijke stand, doop-, trouw- en begraafboeken, bevolkingsregisters, memories van successie en militieregisters.

Voor de toekomst denken we ook aan het inwisselen van punten voor boeken, rondleidingen en andere bijzondere beloningen. Klik hier voor meer informatie over mogelijke beloningen.

Help het BHIC om inschrijvingsregisters van Brabantse strafgevangenissen toegankelijk te maken op naam, leeftijd, geboorteplaats en misdrijf.

Eindfeest VeleHanden project Overgenomen Delen

Om te vieren dat het VeleHanden project Overgenomen van het Stadsarchief Amsterdam is afgerond werd woensdag 22 oktober een feestelijke bijeenkomst georganiseerd. Een onderdeel van het feestje was een Historische Amsterdam Quiz, een verrassende quiz die in teams gespeeld werd.

Terugblik

De feestelijke bijeenkomst ging van start met een petit four met daarop het campagnebeeld van het project Overgenomen Delen. Hierna werd kort teruggeblikt op het project. Ellen Fleurbaay, projectleider VeleHanden, heette alle aanwezigen welkom. Hierna blikte Pauline van den Heuvel, projectleider Overgenomen Delen, kort terug op het project. De scans voor het project werden in 2012 gemaakt, waarna het project op 22 oktober 2012 startte. Inmiddels twee jaar later is het project klaar. Tijdens het project kwamen opmerkelijke zaken naar voren, zoals personen met negen voornamen en mensen die 34 keer verhuisd zijn. In totaal zijn in het project maar liefst twee miljoen namen overgetypt en is er al op 280.000 namen gezocht in de Archiefbank.

Bedankje

Ook was er gelegenheid om de topinvoerders en topcontroleurs in het zonnetje te zetten. Ellen Fleurbaay vroeg de aanwezigen of zij de term ‘barter economy’ kenden. De Nederlandse equivalent van deze Engelse term is ‘ruileconomie’ legde zij uit. oftewel, handel drijven zonder dat er geld aan te pas komt. Het Stadsarchief is hier al jaren erg goed in. Bijvoorbeeld wanneer pers zoals kranten of televisie beeldmateriaal uit de collectie van het Stadsarchief wilt gebruiken, dan vraagt het archief als wederdienst om advertentieruimte. Ook heeft het Stadsarchief recentelijk de ruilhandel uitgebreid en hieruit zijn bijzondere bedankjes voor VeleHanden deelnemers voortgevloeid. Zo kon het Stadsarchief aan de topinvoerders en topcontroleurs een hotelbon of diner cheque schenken.

Zo ontving Henk Swart, invoerder van het eerste uur een hotelbon, omdat hij maar

liefst 19.490 scans had gecontroleerd voor Overgenomen Delen. Dat is maar liefst 1/3de van alle scans in dit project! Ook Frank Smulders die 11.070 scans heeft ingevoerd, ongeveer een kwart van de scans, ontvangt een hotelbon per post, hij kon helaas niet aanwezig zijn. Verder werden er aan een aantal invoerders en controleurs die meer dan vijfduizend scans hadden ingevoerd diner bonnen overhandigd. De prijswinnaars hebben inmiddels bericht gekregen.

Historische quiz

De Historische Goudmijnen Quiz is door het Stadsarchief Amsterdam gemaakt om op een leuke manier iets over Amsterdam en zijn geschiedenis te vertellen. De quizmaster die dag was Jan Boomgaard, oud-directeur en gemeentearchivaris van het Stadsarchief tot 2011. Toen Boomgaard wegging bij het Stadsarchief heeft hij zijn afscheidscadeau als donatie gegeven aan de crowdfunding waarmee Overgenomen Delen is bekostigd in 2011.

In de jury zaten die dag Harmen Snel (senior medewerker Publieksdiensten van het Stadsarchief Amsterdam), Nelleke van Zeeland (projectleider verschillende VeleHanden projecten), Pauline van den Heuvel en Ellen Fleurbaay. De quiz was opgedeeld in acht rubrieken; match de verloren straatnamen, beelden in de stad, religie, watermanagement, uitgaansleven, archeologie en geld. De aanwezigen werden verdeeld in teams van drie of vier personen. Uiteindelijk waren er zes teams:

1. Team Vera, 71 punten
2. Knoop/Bierlaagh , 61 punten
3. Joffers, 60 punten
4. De 4 Bazeltjes, 59 punten
5. Lodewijk, 40,5 punten
6. De Bazel, 40 punten

De winnaars, Team Vera onder leiding van Quinten, ontvingen een heerlijke zak oudhollands snoepgoed. Al met al, was het een erg gezellige middag met de deelnemers van Overgenomen Delen.